Xurree Milkaaâ€™innaa fi Gammachuu- Lakk. 1

Description

Barruun tuni walitti kuufama jiâ€™a Amajjii (January) 2016 peejii jireenya Badhaatuti. Namoonni yommuu peeji kana dawwatan barreefama baayâ€™ee hin argan. Sababa kanaaf isaani laaffisuuf kan jiâ€™a tokko haala kanaan walitti qabame jira. Insha Allah kan jiâ€™oota biroos itti fufa.

Ollaa kee hin rakkisiin
Gufuu dura hin dhaabin
Waa jala hin saamin
Qalbii isaani hin madeessin
Ijjoolle isaani hin miidhin
Maqaa hin balleessin
Haqni ollaa guddaadha
Hin darbin daangaadha
Beekadhu abaarsi isaani badaadha
Arraba kee irraa qabadhu
Ni baraaramta biyya lamaanittu
Harka kees irraa sassaabadhu
Ati quufte osoo bultuu
Ollaan kee beelan osoo duâ€™uu
Sila ni gammaddaa yaa namaa?
Wanta qabdu isaanif qoodi
Ni argattaa ajrii

Qalbiin tee maal akka taate gaafadhu? Qalbii dhukkubsattuudha moo fayyaadha moo qalbii duute qabdaa? Qalbiin tee fayyaa yoo hin taâ€™iin, ishii fayyisuuf of koâ€™oomsi. Yoo fayyaa taate immoo bakka sirrii sanatti yookiin sanii olitti eeguf of koâ€™oomsi. Dhibeen qalbii asitti jechuu barbaanne kan akka waanyu,jibbuu,shakkuu,of tuuluu,tuffachuu fi kkf dha.

Namoota gammachisuf carraaqu irra Rabbiin gammachiisuf osoo carraaqne,silaa boqonnaa sammuu ni arganna,miâ€™aa imaana ni dhandhamna.

Yommuu wanti hunduu sitti dukkanaaâ€™u, gara deemtu yommuu wallaaltu, gara Rabbii keeti deebiâ€™i. Osoo namoonni hunduu si gatanii Inni si hin gatu. Yommuu ardiin sitti dukkanoofti wuduâ€™adhu,gara salaata deemi. Rabbiin jalatti kufii kadhu, imimaan dhangalaasi. Badii fi cinqii keetif imimaan dhangalaasun baâ€™aa kee sirraa hirâ€™isa, ardii dukkanoofte si ibsa.

> Milkaaâ€™inni adeemsa tarkaanfi takkaati miti. Milkaaâ€™inni walitti kuufama tattaafi fi dogongora keetiti. Guyyaa, saâ€™aati, daqiiqaa hundaa akka carraaqxu si gaafata. Walitti kuufamni hawwii carraaqi hin qabne milkaaâ€™inna taâ€™uu hin dandaâ€™u. Walitti kuufama carraaqitu milkaaâ€™inna taâ€™a.

Yoo amanti kee Rabbiin irraa hin godhiin(tawakula yoo hin qabaatin), fundura keetif ni dhiphatta,kan si darbeef ni gaddita. Amantii kee Rabbirra godhii(Isarratti hirkadhu). Ergasii dhiphinnaa fi gaddaan nagahatti jedhiin. Ammarratti xiyyeefadhu. wanta dandeessu hojjadhu.

Namoota garii gowwaa fi wallaaladha jette tufachuu dandeessa. Garuu yeroo muraasa booda namoota kanniin bakka ati gonkumaa hin yaanne yommuu gahan argita. Galma hin amanamne galmaan gahu. Nuti gowwaa fi wallaala jenne haa ilaallu malee tarii inni diinota keessa isaa waliin qabsaaâ€™a jira. Ergasii diinota mooâ€™atun Rabbiin balbala milkaaâ€™inna baneef. Osoo nuti â€œAni isa caalaâ€• jennu, inni nu caale argama. Kanaafu namoota hin tufatin,gadi hin xiqqeessin.

Akkuma imaanni kee dabalaa adeemun, akkasuma wanta xiqqotti quufte gammadda. Wantuma argiteef haafaâ€™u hirâ€™isaa adeemta. Kanaafu jireenya gammachuu jiraachuf imaana kee ol kaasi.

Nama taqwaa(sodaa Rabbii) qabuu gaaâ€™ilaaf filadhu. Nama taqwaa hin qabne garuu midhaginnaa fi qabeenya baayâ€™ee kan qabu yoo filatte, dhugumatti rakkoo duuban dhalatu baayâ€™eedha. Gaaâ€™illi qabeenya fi fedhii qofa irratti yoo hundeefame rakkoo baayâ€™ee fida. Fedhiin jaalalati fi qabeenyi yoo dhumate ykn rakkoon yoo ol biqile, jireenyi gaaâ€™ilaa maal taâ€™a? Dhugumatti taqwaan jireenya gaaâ€™ilaa(fuudhaa heerumaa) kan itti fufu fi gammachuu godha. Lamaan isaanitu walitti hidha. Kaayyoo wal fakkaata akka horatan godha. Osoo wal hikkanuu kan umamu taâ€™ee, jarri lamaanu haala gaariin addaan bahu. Kuni wanta Qurâ€™aanni itti nu ajajuudh. â€œHiikkan yeroo lama. Sana booda haala gaariin qabachuu yookiin bifa gaariin gadi lakkisuudha.â€• 2:229

Yeroo tokko tokko sababa tokko malee ni aarta,ni dheekkamta. Abdii kutuu fi nuffiin sitti dhagahamu dandaâ€™a. Nama nagahatti lafaa kaate aaru dandeessa. Yeroo kanatti sheyxaanni akka gara dukkanaa fi dhamaâ€™uutti si harkisuu hin hayyamin. Sheyxaana abaarrame Rabbiitti mangafadhu. Abdii ifaa qabaadhu. Abdii ifaa fi gaarii jechuun wanta dandeessu hanga humna keeti hojjatte ergasi amanti kee guutu Rabbii irra gochuudha. Tawakkula qabaachudha. Namoonni gariin wanta hundaafu nama qeequ. Wanta isaan gammachiisu tokkollee hin jiru. Isaan gammachiisuf Hanga feete yoo xaarte, sitti hin gammadan. Gocha kee keessatti hirâ€™inna baayâ€™ee xiqqaa barbaadu. Yoo nama akkanaatif niiti/dhiirsa taate maal goota?(Kuni wanta deebii quubsa barbaadu InshaAllah mata dure gaaâ€™ila jalatti qoranna) Namoota kanniinif wanta sirrii hanga humna keeti hojjadhuuf. Yeroo hundaa kan si qeeqan yoo taâ€™an, hamilen kee dubbii isaanitin hin cabin. Ofitti amanamummaa qabaadhu. Atillee wanta hundaaf nama kan qeequ hin taâ€™in. Wanta sirrii fi qabatamaa taâ€™eef qeeqi.

> Jireenya kee keessatti mormii hin baayâ€™isin. Yoo dogongorte dogongora kee amanii fudhu,dhiifama gaafadhu. Dogongorri kee hojii sirrii akka taâ€™ee mirkaneessuf hin mormiin. Yoo namni biraa dogongore immoo maaliif dogongorte jechuun mormii itti hin baayâ€™isin. Wanti darbe darbee duubatti akka hin deebine beeki irra darbiif,gorsii. Kanaan

ala mormii fi falmiin jireenya kee hin dhiphisin. Nama tokkorratti olâ€™aantumaa argachuufis hin mormiin, dhugaa itti geessuf yoo taâ€™ee malee. Olâ€™aantummaa argachuuf mormuun wanta buâ€™aa tokkollee hin buusnedha.

Karaa haraamatin walitti dhufu irra, akka Rabbiin gaaâ€™ila keessan ariifachisu fi baraka keessa kaaâ€™uf duâ€™aayi godhi. Nama jaalatte tokko yoo jiraate garuu ammatti fuudhu/itti heerumu yoo hin dandeenye taâ€™e, Rabbiin badii irraa akka sii fi ishii/isa tiiksu kadhu malee karaa haraamatin itti hin deemin. Jedhii,â€•Yaa Rabbii fitnaa/qormaata hamaa irraa anaa fi isa/ishii tiiksi. Karaa halaala taâ€™een walitti nu fidi,sabrii/obsa nurratti dhangalaasi. Imaana isaa/ishii dabaliif. Imaana kiyyas naa dabaliâ€• Haala kanaan jireenya gaarii geggeessita. Amantaa kee guutuu Rabbirra kaaâ€™i.

Hanga nama sirrii,yeroo sirrii taâ€™etti karaa halaalatin wal qunnamtu, obsi, qulqullummaa kee eegi. Takkaa chaati saala faallaa waliin interneeti irratti jalqabnaan, keessaa bahuun sitti ulfaata. Sababa kanaatin boqonnaa sammuu dhabda. Chaati yoo hin jalqabiin, jalqabuuf hin yaadin. Sheyxaanni akka jalqabdu si wasawasa(hasaasa). Garuu ofirrraa ittisi,obsi. Yoo duraan jalqabde, hindii isaa lafa qabachuun dura dafii addaan kuti. Tolee addaan kutun ni ulfaata jechuu dandeessa. Nama saniin hanga karaa halaalatin walitti dhufnu obsi jedhiin. Dhukkubbii jaalala yommuu dabartu jireenya gammachuu fi kabajaa jiraatta. Dhibee kana jala darbuuf arrabaa fi qalbii tee zikriin leenjisi. Zikrii fi duâ€™aayin ala qoricha dhibee jaalala gonkumaa addunyaa keessatti argachuu hin dandeessu. Bakka kamiyyuu yommuu deemtu jedhii,â€• Subhanallah walhamdulillah wallahuakbarâ€•, Astagfurullah waâ€™atuubu ileyihâ€• fi zikriwwaan kana fi kan kana fakkaatan jedhi. Hiika ziikri jettu beekun arraba keetirra godhi. InshaAllah ergasi firii isaa ni agartaati.

Dhukkubaa fi hiyyummaan qofti qormaata miti. Qormaanni kana caalu fayyaa fi durummaadha. Rabbiin dhukkubaan,fayyaan, hiyyummaa fi durummaan nama qora/mokkora. Yeroo dhukkubaa fi hiyyummaa of gadi qabne Isatti akka warwaannu fi kadhannu, cubbuu irraa garagallee gara Isaatti akka deebinu, yeroo fayyaa fi durummaa immoo akka Isa Galateefannuf Rabbiin wantoota kanniinin nu qora. Rabbiin galateefachu jechuun afaaniin qofa Alhamdulillah (Rabbii galanni haa galu) jechuu qofa osoo hin taâ€™in fayyaa fi qabeenya Inni nutti kenne karaa sirrii Rabbiin jaallatutti itti fayyadamuu fi baasudha. Fayyaa osoo qabnu yoo Rabbiin gabbarre, qabeenya keenya sadaqaa kennuu fi amantii Isaa tumsuuf yoo hojii irra oolchine Rabbiin galeefachaa jirraa jechuudha. Taâ€™uu baannan garuu qabeenya fi fayyaa keenya bakkuma arginetti yoo itti taphanne Rabbii galata galchaa hin jirru jechuudha. Kanaafu durummaan sobame halaakamu irraa Rabbiin nu haa tiiksu. Namoota meeqatu durummaan daangaa Rabbii darbuun nafsee ofii miidha jiru! Sababa durummaatinii mitii faahishaan(wanti fokkuun) akkanatti addunyaa irratti baayâ€™ate? Kanaafu qormaanni durummaa qormaata hiyyummaa akka caalu beekun of haa eeggannu. Qabeenya qabnutti fayyadamne daangaa Rabbii darbuu fi dirqama Inni nurra kaaâ€™e dhiisu/dagachuu irraa of eggannoo haa goonu. Boru gaabbi hamaan akka nu hin gubne haa tooâ€™annu

Akkuma ergaa(message) baayâ€™ee barreessituun, akkasuma boqonnaa sammuu dhabda. Sagalee telefoona piip,piip jedhuun ni jeeqamta. Nageenya fi tasgabbii jireenya kee keessatti dhabda. Hojii kee keessatti buâ€™aa xiqqaa buusta. Kanaafu garmalee ergaa barreessu irraa of baraari. Hiriyyoota si jeeqanii fi wanti faaydi hin qabne siif barreessan blooki godhi yookin haaqi. Gareewwan Facebook, viber whatsup fi kkf , si dhiphisuu, qoâ€™annaa yookin hojii keetirraa xiyyeefannoo kee bittineessu malee homaa si hin daballe keessaa bahi. Wanta hamaan kana caale immoo yeroo kee wuddi tan taate gubu.

Yommuu faarfamtu, qalbii tee of tuulu irraa eegi. Yommuu namni tokko si faarsu sheyxaanni sanyii of tuulu/of jaju si keessa facaasa. Miira ol aantummaa fi of tuulu si keessatti gabbisaa adeema. â€œWaan jaallatamaa taâ€™eef ani namoota hundaa oli.â€• yaada jedhu of keessatti bilcheessu jalqabda. Yommuu faarfamtu qalbii tee akka fayyaa taatetti hin ilaalin. Qalbii dhibamte akka qabdu godhii of ajiifadhu/w aqqasi. Akkana gochu baannan sheyxaanni salphatti si soba. Akkana ofiin jechuun of waqqasi,â€•Qalbii dhibamte akkami qabaa!, Maalinni tuni qalbiin dhukkubsatte!â€¦â€• Garuu waqqasaa kana dhiiste ani qalbii fayyaa qaba yoo ofiin jette, sheyxaanaf balbala balâ€™aa banaafi jirta. Harka gubbaa sirratti argataa adeema,si mooâ€™ata. Kanaafu faarsa,beekkamti fi sheyxaanan akka hin gowwomne of eeggannoo godhii. Rabbiin badii sheyxaana irraa akka si tiksu duâ€™aayi godhi.

Hanga dandeessu beekkamaa taâ€™uu irraa dheessi. Sababa beekkamtitiin namoonni baayâ€™een boqonnaa sammuu dhabuun dhiphinna keessa jiraatu. Yommuu dogongora raawwatan, sadarkaan kiyya ni hirâ€™ata jedhanii waan yaadaniif dogongora ofii amanuu fi fudhachuun itti ulfaata. Humna ofiiti ol namoota gammachiisuf carraaqan. Yommuu namootan fudhatama hin argatin galaana dhiphinnaatti seenu. Kanaafu beekkamtiif hin dharraâ€™in.

> Rabbiin hojii kee gaarii ni beeka. Kanaafu addunyatti beeksisuun hin barbaachisu. Iklaasa yoo qabaatte osoo ati hin dubbatin hojii kee dubbata,of ibsa. Kanaafu hojii kee gaarii namoota irraa dhoksuuf yaali akkuma hojii badaa kee dhoksitu.

Gadda irraa kan kaâ€™e yeroo tokko tokko ni bootta,gammachuu irraa kan kaâ€™e ni kolfitas. Yommuu gadditu,gaddi kee daangaa haa qabaatu,obsi/sabriin bullukkoo siif haa taâ€™u. Yommuu gammaddu immoo Rabbii galata galchi,nama dhaadataa fi of tuula hin taâ€™in. Jireenya madaalamaa fi galataa(Rabbii galata galchuu) jiraadhu. Keessa keetti duwwaa fi abdii kutuun yommuu sitti dhagahamu, yaadannoo(zikrii) Rabbii irraa fagaata akka jirtu beeki. Kanaafu gara zikrii Rabbiitti deebiâ€™i. Salaata kushuuâ€™an salaatuf carraaqi.

Insha Allah Rabbiin wanta gaarii irratti akka si dabalu arrabni fi qalbiin kee Rabbiif galata kan galchanii fi yaadatan haa taâ€™an. Wanti gaariin sun maalii? Niiti ykn dhiirsa gaarii.

Yommuu rakkoo si marsitu duâ€™aaf hin hawwin. Hojii gara Aakiraatti ergaa jirtu sirritti ilaali. Haala akkamitiin Gooftaa keenya qunnamu barbaanna? Hojii gaariini moo hojii badaani? Kanaafu duâ€™aaf hin hawwin,rakkoon yeroon booda sirraa kaâ€™aati. Kana irra Rabbiitti hirkadhu,hojii gaariitti fiigi hojii badaa irraa dheessi

Dhiphinna kee salaata fi duâ€™aayin bittineessi.

> Hiriyyaa boru si gate si biraa deemuu jette Rabbii kee hin dalansin. Kan Rabbiin dallanse nama gammachiise namnummaan sun boodarra itti dallana. Kan Rabbiin gammachise nama dallanse namoonni boodarra itti gammadu. Kanaafu Rabbii yeroo hundaa si waliin jiru dhiiste nama si bira hin turre gammachiisuf hin fiigin. Nama gammachiisuf jette wanta badaa hin hojjatin.

Namoota baayâ€™ee yommuu cubbuu keessatti borcaman argitu atillee isaan hin hordofin. Gara kanaan nama addaa kan Rabbii ajajamuu fi cubbuu irraa of qabu taâ€™uun argami. Yoo kana goote kabajni fi gammachuun kee fiixe tuqa. Islaama sirritti qabadhu sababni isaas yommuu namoonni baayâ€™een ifa kana dhabanii dukkana keessa raataâ€™an ati ifa kanaan isaan keessa deemta. Rabbiin Islaama waan si badhaasef baayâ€™isi galatefedhu. Hanga duutu irratti akka si jabeessu jabeessi kadhadhu. â€˜Yaa Rabbii takka erga nu qajeelchite irraa nu hin dabsinâ€™ jedhi kadhu. Alhamdulillah Rabbii Islaamatti nu qajeelchef galanni haa galu. Takka qananii kanaan nu badhaase nurraa hin fudhatin.

> Fedhii hin qabu jette hojii gaarii tokko hin dhiisin. Fedhii qabaachuf hojii san irratti of dirqiisiisi. Hanga bartee siif taâ€™uu torbaan tokkoof ykn sanii oliif itti of dirqiisisi hojjadhu. Ergasii gammachuu hangana hin jedhamne irraa argattaati.

Gammachuun kee hojii kee irratti hundaaâ€™a. Kanaafu hojii gaarii gammachuu turaa fi itti fufiinsa qabu si fidu hojjadhu. Akkasumas hojii badaa gaddaa fi dhiphinna addaan hin cinne sitti fidu irraa dheessi. Hojiin hundarra gaarii gammachuu itti fufaa si fidu yaadannoo(zikrii) Rabbiiti. Hojiin hundarra badaan gadda addaan hin cinne sitti fidu immoo daangaa Rabbii darbuudha.

> Icciti namoota biroo eegi boqonnaa sammuu argattaati. Dogongora isaani ifa hin baasin Rabbiin dogongora kee akka si dhoksu yoo barbaadde. Dogongora fi hirâ€™inna namoota mata duree marii fi taphaa hin godhiin.

Yommuu wanti ati badaa jette yaaddu tokko si qunnamu, yookaa cubbuu/badii kee kan darbee yaadadhu yookiin immoo wanti badaan kuni daran si jabeessuf akka sitti dhufe yaadadhu. Kanaafu gar-tokke negaativi qormaata sitti buâ€™ee qofa irratti xiyyeefachun of hin dhiphisin. â€œKuni hundii eessaa natti dhufe?â€•jechuu irra â€œKuni hundii sababa cubbuu/balleessa ani rawwaadhef natti dhufe yookin na jabeessuf natti kufe.â€• jedhi. Ergasii obsaan buâ€™aa posotivi qormaata/balaa sitti buâ€™e eegi. Abdii hin kutin, hin dheekkamin. Tasgabbaaâ€™i.

> Jechoonni nama qoosaa fi hamile nama cabsuu dugda kee hin cabsin. Akka abdii kuttuu fi hamileen kee si cabu hulaa/qaawwa hin baniiniif. Jechoota isaani morkachuu fi of jabeessuf itti fayyadami. Morkachuu yoo jennu isaan irraan miidhaa geessu osoo hin taâ€™in hojii qabannee duubatti osoo hin deebiâ€™in itti fufuudha,â€™hojii gaarii kana hin dhiisuâ€™ jedhanii morkachuudha.

Namootaa gaarummaa yaadu fi hawwuun gammachuu argadhu. Yoo dandeesse dhiphinnaa fi rakkoo isaani irraa kaasi. Taâ€™uu baannan calâ€™isi, dhiphinnaa fi rakkoo isaanitti dabaluu irraa of qusadhu. Gammachun gonkumaa namoota biroo miidhu irraa hin argamu

Ijjoollumma keetirraa eegali haadha abbaa keeti ajajamii,tolee jedhi. Eebba isaani yeroon kuufadhu boru bakka ati hin yaadne geessati. Eebba isaani wanta ati harkaa qabdu caalti yeroon saamadhu. Qarshii bakka argiteetti dhangalaasu irra isaanirratti dhangalaasi; takka isaan si jalaa duunan eebba akka isaani hin argattu qaruute taâ€™i. Isaani ajajamuu fi haajaa isaani bahuun InshaAllah gammachuu, mil

kaaâ€™inna fi guddinna galmaan ni geessa. Kanaafu carraa akkanaa hin dhabin.

Yommuu namaan wal qunnamtu,waa irraa baradhu. Namoota wal qunnamuun waa irraa baradha. Yookaa amala gaarii isaani irraa qoodadha/akkeessa yookin dogongora kiyyaa sirreefadha yookin immoo badii isaani baree irraa dheessa. Jireenyi koo kitaaba dubbisuu qofaan kan jijjirame osoo hin taâ€™in sababa namoota wal qunnamutin kan jijjiramedha. Dogongora ofirratti ani hin beekne isaanirraa baradha.

Like https://www.facebook.com/jireenyabadhaatu/

Date Created
August 12, 2016
Author
admin